
BEVEZETŐ

A természet és a művészet viszonyát vizsgáló összeállításunk második lapszámát tartja kezében az olvasó. Megbizonyosodhat arról, hogy mennyi irányba el lehet indulni, ha a természetre vonatkozó kérdéseket fölteszük magunknak és az értelmi világnak: az európai kultúrát az antikvitás óta átható, a természetet természetfeletti alapjára visszafejtő felfogástól napjaink anyagelvű ökokritikájáig bővül szellemi körképünk. Szorosan idetartozónak véljük a reformélelmód-mozgalmak témakörét éppúgy, mint a szigettoposz jelentésmódosulásainak irodalomkritikai elemzését az ökológiai és a poétikai diskurzusok metszéspontján. A téma ismert hazai gondolkodóinak munkásságát szemrevételezve tárgyaljuk Karátson Gábor humánökológiáját, ismertetjük Lányi András nemrég megjelent kötetét, sőt, a mai magyar gazdaságfilozófiára is kitekintünk a Mike Károly monográfiájáról szóló recenzióban. Összművészeti kontextusba állítjuk az elvi síkon megfogalmazódó problémákat, hiszen a bölcséleti és az irodalmi megközelítéseken kívül szerzőink bemutatják a képzőművészet természetábrázolásának fejlődését, a szecesszió építészettörténeti (Kőrössi Albert Kálmán művészete révén) és esztétikai kibontakozását (a századelő sajtópolémiaiban), valamint a pagodafigurák elterjedését az európai iparművészetben. A tematikához kapcsolódó mélyfúrásokat Benke Attilának a II. világháború reprezentációjával foglalkozó magyar filmekről írott értekezése követi.

Kernács Gabriella halálával a mai művészetkritika, televíziós ismeretterjesztés nagy formátumú egyénisége távozott közülünk. Kötelességünknek érezzük, hogy pályatársai visszaemlékezésein keresztül mértékadó példaként mutassuk föl életművét.

Örömmel tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy megújul a Magyar Művészet. A következő, idei harmadik lapszámunk új grafikai arculattal és részben új szerkezettel, rovatstruktúrával fog jelentkezni. Ezt a formátumváltást a Magyar Művészeti Akadémia elnöksége azért kezdeményezte, hogy a szubtilis művészettudományos közlemények mellett az aktuális eseményekre, történésekre reagáló írások is helyet kapjanak a Magyar Művészetben. Nem szakítunk a folyóirat hagyományával; továbbra is a folytonosságot képviseljük, és igyekszünk méltók lenni az eddigi eredményekhez; a folyóirat értékes örökségét kívánjuk megőrizni és gyarapítani. Ennek megfelelően júliustól gyakrabban, kéthavonta jelenik meg a Magyar Művészet, hogy kiszámítható rendszerességgel kerüljön az elméletek iránt fogékony érdeklődők postaládájába, asztalára. Célunk, hogy minél inkább kivegyük részünket a művészeti tevékenységekkel, a művészi törekvésekkel, a kulturális jelenségekkel számot vető írásmódok fejlesztéséből. Tisztában vagyunk azzal, hogy az írásmódok, a tudományos iskolák sokfélék, az általuk használt fogalomkészletek kevésbé egzakta és relatíve rögzíthetetlenek. Elismerjük, hogy az esztétikai viszony feltárására, a műalkotások leírására, a hatásmechanizmusok megfigyelésére irányuló buzgalom maga is a művészi invenció ismérveit hordozza, tárgyát teljességgel sohasem mérítheti ki, ezért az alkotóművészeket is bevonjuk a közös elmélkedésbe. Minél több fiatal teoretikust is szeretnénk megszólítani, megnyerni ügyünk számára, hogy éreztessük: az itteni értő és nyitott közeg várja és gondozza írásait; alkalmasint pályakezdésükhöz, pályán maradásukhoz is segítséget nyújtunk.

Hálával tartozunk Turi Attilának és Árendás Józsefnek, akik a lap munkatársaiként, főszerkesztő-helyetteseként, illetőleg tervezőgrafikusaként és tördelőszerkesztőjeként fizikai kinézetének, valamint szellemi arcélének megmintázásában kezdettől fogva vezető szerepet vittek. A Magyar Művészet vizualitásáért vállalva felelősséget ők taposták ki azt a nyomvonalat, amelyen továbbhaladhatunk. Habár ezentúl mentesülnek a napi feladatok terhei alól, de tanácsaikat, javaslataikat, észrevételeiket ezután sem nélkülözhetjük. Egy folyóirat létjogosultságát az adja, hogy igazi műhelyként szövetségeket köt és közösséget teremtsen.

Falusi Márton